

De vele voordelen VAN VOORLEZEN

Dat voorlezen veel meer is dan enkel een aangenaam tijdverdrijf, dat weten de meeste mensen wel. Door voor te lezen aan kinderen, stimuleer je niet alleen hun taalontwikkeling en woordenschat, maar geef je ook leesplezier door. 'Children are made readers on the laps of their parents', zei auteur Emilie Buchwald ooit. En dat geldt niet alleen thuis, maar zeker ook op school. **Tine Kuypers**

Het belang van voorlezen kan en mag niet onderschat worden, dat vertellen verschillende onderzoeken. De gunstige effecten van voorlezen manifesteren zich op diverse en uiteenlopende vlakken. En wat mooi is: voorlezen heeft een positief

effect op álle kinderen, ongeacht het opleidingsniveau of de sociale status van de ouders én ongeacht de thuistaal van de kinderen. Dat blijkt uit onderzoek van de Universiteit Leiden. Een kort overzicht van de vele voordelen van voorlezen.

Over de auteur

TINE KUYPERS

is communicatiemedewerker bij Iedereen Leest.

TAALONTWIKKELING, WOORDENSCHAT – EN WISKUNDE?

Voorlezen heeft een positief effect op taalontwikkeling en woordenschat. Door voor te lezen, komen kinderen in contact met een ander soort woordenschat, aangezien de taal in boeken vaak anders is dan de taal die kinderen in het dagelijkse leven horen. Ze leren zo nieuwe woorden en complexere zinnen kennen. Baby's, peuters en kleuters die van jongs af aan worden voorgelezen, ontwikkelen een voorsprong op het vlak van taalontwikkeling. Dat vertaalt zich in een positief effect op hun leesvaardigheid op school. Het loont dus ook om ouders bewust te maken van de voorde-

len van voorlezen. Daar kun je op school op inzetten.

Bovendien draagt voorlezen bij tot een beter taalgevoel en taalbegrip. Kinderen leren immers dat letters en woorden een betekenis hebben, en krijgen zo meer inzicht in taalgebruik. Dat nemen ze mee in hun latere leesleven. Ze leren ook beter luisteren en trainen hun concentratievermogen. Wat ook mooi meegenomen is, en velen misschien zal verrassen: peuters die elke dag minstens 15 minuten worden voorgelezen, scoren later op school zelfs beter op rekenen.

Iedereen Leest presenteert

Logo of the Flemish Government and other sponsors.

Voorleesweek.be
iedereenleest.

Uitgediept

© Michiel Devijver

© Michiel Devijver

© Michiel Devijver

26-27

SOCIALE EN EMOTIONELE ONTWIKKELING

De emotionele ontwikkeling van een kind vaart wel bij voorlezen. Het voorleesmoment is een intiem moment tussen voorlezer en kind en bevordert de band tussen beiden. Het biedt een kind rust en veiligheid. Ook in de klas kan een voorleesmoment een welgekomen rustpunt zijn. Het is een positieve manier om banden aan te halen en aandacht aan een kind te schenken. Samen een verhaal beleven - ook in klascontext - versterkt de affectieve band. Uiteraard is het leuk om klassikaal voor te lezen, maar misschien kan je ook eens tijd maken om in kleine groepjes in een boek te kijken? Of nodig een aantal vrijwilligers uit om aan elk kind individueel een verhaaltje te komen voorlezen, voor een extra knusse voorleeservaring. Misschien kan je een mini-voorleestoer doen op je school, met voorlezers op verschillende plekje?

Ook de sociale ontwikkeling wordt gestimuleerd door voor te lezen. Door in aanraking te komen met verschillende verhalen, leren kinderen zich in te leven in andere situaties en mensen. Boeken geven kinderen inzicht in de - soms complexe - wereld om hen heen. Het is ook een goede manier om thema's aan te halen die anders misschien niet zo snel besproken worden. Niet zelden leidt een voorleesmoment tot een gesprek en krijg je onverwacht inzicht in thema's die kinderen - bewust of onbewust - bezighouden. Daar kan je dan verder met het kind of met de hele klas over praten. Het kan ook in de andere richting werken: heb je een thema waar je graag over wil praten met de kinderen? Gebruik dan eens een geschikt voorleesboek als inleiding. Je zal zien dat de tongen misschien wel sneller loskomen.

FANTASIE STIMULEREN

Door voor te lezen, prikkel je de fantasie van een kind. Het moedigt hem of haar aan om beelden bij een verhaal te verzinnen, zich de personages voor te stellen en - wie weet - ook verder te fantaseren. De illustraties in een boek kunnen ook dat effect hebben. Vergeet dus zeker niet om de prenten te tonen als je voorleest aan kinderen en laat hen er goed en aandachtig naar kijken. De illustraties vormen vaak een

essentieel onderdeel van het verhaal en kunnen de creativiteit stimuleren. Het is leuk om ter afwisseling eens een kamishibai - een Japans verteltheatertje - te gebruiken tijdens het voorlezen. In heel wat bibles kan je zo'n theater én een heleboel mooie verhalen lenen. En denk eraan: ook oudere kinderen houden vaak nog van prentenboeken en geïllustreerde boeken. Geef die dus zeker een plek in je aanbod.

LEESPLEZIER DOORGEVEN

Voorlezen - in welke taal dan ook - is een uitstekende manier om leesplezier door te geven aan een kind. Als een kind goede herinneringen aan voorleesmomenten koppelt, is de kans groter dat het ook later het plezier van lezen en voorlezen ontdekt. Bovendien ben je als voorlezer een rolmodel voor een kind: als ze zien dat jij van voorlezen en lezen geniet, is de kans groot dat ze dat enthousiasme overnemen. Dat geldt zowel thuis als in de kinderopvang en op school. Het belang van een (voor)lezend rolmodel mag niet onderschat worden.

OOK IN ANDERE TALEN

Heb je veel kinderen met een andere thuistaal in je klas? Probeer dan eens prentenboeken of verhalen in hun eigen taal te zoeken. In de bib hebben ze vaak een meertalig aanbod, of je kan ook ouders aanspreken met die vraag. Je kan eventueel ook een ouder vragen om in een andere taal te komen voorlezen. Het is fijn voor een kind als de thuistaal op die manier ook een plaats krijgt op school. En voor de andere kinderen is een kennismaking met andere talen en culturen ook verrijkend.

VROEG BEGINNEN, LANG DOORGAAN

Voor al deze overtuigende voordelen geldt: hoe vroeger je met voorlezen begint, hoe beter! Je geeft een kind een voorsprong als je er niet mee wacht tot het een kleuter is. Vroeg beginnen met voorlezen heeft een langdurig positief effect, tot ver in de lagere school. Dan scoren kinderen die als kleuter zijn voorgelezen nog altijd beter op leesvaardigheid en bredere cognitieve vaardigheden.

Daarnaast is het ook aangewezen om te blijven voorlezen wanneer een kind zelf kan lezen. Voorlezen zorgt namelijk voor continuïteit in de literaire ontwikkeling en blijft een uitstekende manier om – ook bij oudere kinderen en zéker bij moeilijke lezers – aan leesmotivatie te werken. Je kan bij oudere kinderen voorlezen ook perfect als teaser inzetten: lees het eerste hoofdstuk voor en stop bij een cliffhanger. Om het vervolg te kennen, zullen ze zelf even verder moeten lezen...

De Voorleesweek

Elke dag voorlezen loont, dat is wel duidelijk. Maar natuurlijk is het leuk om tijdens de jaarlijkse Voorleesweek van Iedereen Leest, nog een extra inspanning te doen! Dit jaar focust de Voorleesweek (van 17 tot 25 november) op vroeg beginnen, dus denk eraan om ook de kleuterschool te betrekken bij je initiatieven. Een voorleesslinger, een voorleesmoment door ouders, bekende gezichten of de directeur: het kan allemaal! Als jullie mee voorlezen, kan je je registreren voor de **voorlees-teller** op www.voorleesweek.be. Wie zich aanmeldt, maakt kans op één van de prachtige boekenpakketten. Zou dat geen mooi cadeau zijn voor jullie klasbib? Organiseren jullie op school een fantastisch voorleesproject? Heeft voorlezen een structurele plaats in jullie leesbeleid? Geef dan gerust een seintje via tine.kuypers@iedereenleest.be. Wie weet sturen we een reporter langs om jullie goede praktijkvoorbeeld in beeld te brengen.

Meer lezen?

Wil je meer weten over het belang en de voordelen van voorlezen? Neem dan eens een kijkje op www.iedereenleest.be. Iedereen Leest heeft een gloednieuwe website gelanceerd, boordevol inspiratie rond (voor)lezen, leesplezier en leesbevordering. Naast boeiende artikels en nieuws, vind je er ook inspirerende reeksen over lezers, auteurs en illustratoren.

